

ВЕШТАКА

ИНТЕЛИГЕНЦИЈА

НОВИ МАСТЕР ПРОГРАМ

УСКОРО

Дуални
студијски
програм
Одевно
инжењерство
и дизајн на
Факултету
техничких
наука у Чачку

АКРЕДИТОВАНО

Регенеративна медицина

мастер програм на
Факултету
медицинских наука

Инжењерство заштите животне средине

нови студијски програм
Факултета
инжењерских наука и
Природно-математичког
факултета

Интегрисане студије фармације

на енглеском језику
на Факултету
медицинских наука

Уредници
проф. др Ненад Филиповић, главни уредник
Марко Лукић, генерални секретар Универзитета, уредник

Лектура и коректура
Бојана Герун Ђокић

Билтен излази три пута годишње.
Билтен се бесплатно може преузети са странице kg.ac.rs/bilten.php
ISSN 2737-9655 (online)

Адреса редакције
Универзитет у Крагујевцу
Јована Цвијића бб
34000 Крагујевац
+381 34 370 270
kg.ac.rs

Проф. др Ненад Филиповић изабран је за ректора на нови мандатни период 2021–2024. године

20. април

На седници Савета Универзитета у Крагујевцу проф. др Ненад Филиповић изабран је за ректора на нови мандатни период 2021–2024. године. Савет Универзитета у Крагујевцу, на седници одржаној 20. априла 2021. године, тајним гласањем, једногласно је изабрао др Ненада Филиповића, редовног професора Факултета инжењерских наука у Крагујевцу, за ректора Универзитета у Крагујевцу на нови мандатни период од три године. Проф. др Ненаду Филиповићу нови мандат почиње 24. децембра 2021. године, када ће ступити на дужност.

Обележена слава и Дан универзитета у Крагујевцу

21. мај

Универзитет у Крагујевцу је обележио своју крсну славу – Светог апостола и јеванђелисту Јована Богослова и 45 година од оснивања Универзитета. Слава Универзитета у Крагујевцу Свети апостол и јеванђелиста Јован Богослов обележена је сечењем славског колача, коме су присуствовали Његово преосвештенство епископ шумадијски господин Јован са свештенством, ректорски колегијум Универзитета и декани факултета чланица. Овогодишњи домаћин славе била је декан Факултета педагошких наука у Јагодини проф. др Виолета Јовановић, која је предала половину славског колача домаћину за наредну годину – проф. др Зорану Марковићу, директору Института за информационе технологије. Интонирањем академске химне *Gaudeamus igitur*, у амфитеатру Правног факултета отпочео је свечани део програма обележавања Дана Универзитета у Крагујевцу, коме су, поред многобројних званица, присуствовали представници Министарства просвете, науке и технолошког развоја на челу са министром господином Бранком Ружићем, председник Српске академије наука и уметности академик Владимир Костић, градоначелник Никола Дашић и представници Града Крагујевца и локалних самоуправа, ректори универзитета из земље, као и декани, професори и студенти факултета Универзитета у Крагујевцу.

Присутне су поздравили ректор Универзитета у Крагујевцу проф. др Ненад Филиповић, министар просвете, науке и технолошког развоја господин Бранко Ружић, председник Српске академије наука и уметности академик Владимир Костић, градоначелник Града Крагујевца господин Никола Дашић, а у име ректора Универзитета у Србији обратио се проф. др Здравко Витошевић, ректор Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици. Универзитет

у Крагујевцу ове године, по први пут, доделио је годишње награде за наставно и научноистраживачко особље за изузетне резултате у научноистраживачком, односно уметничком раду постигнуте на Универзитету у Крагујевцу. Годишње награде за изузетне резултате у научноистраживачком раду постигнуте на Универзитету у Крагујевцу додељене су: у пољу друштвено-хуманистичких наука – проф. др Милошу Ковачевићу, редовном професору Филолошко-уметничког факултета; у пољу техничко-технолошких наука – проф. др Ненаду Филиповићу, редовном професору Факултета инжењерских наука; у пољу природно-математичких наука – проф. др Светлани Марковић, редовном професору Природно-математичког факултета; у пољу медицинских наука – проф. др Владимиру Јаковљевићу, редовном професору Факултета медицинских наука. У оквиру свечаности, додељена је и стипендија из Фонда Wild Boars за стипендирање студената професионалних или полупрофесионалних спортиста са територије града Крагујевца, који су основали Универзитет у Крагујевцу и клуб америчког фудбала Wild Boars. Управни одбор Фонда овогодишњу стипендију доделио је Јани Јоловић, студенткињи IV године интегрисаних академских студија фармације на Факултету медицинских наука Универзитета у Крагујевцу. Добитници стипендије уговор је уручио председник клуба америчког фудбала Wild Boars господин Марко Вујанац. У музичком делу програма учествовали су студенти Филолошко-уметничког факултета – сопран Јелена Станојевић Качавенда и баритон Стеван Јовановић, уз клавиру пратњу самосталног уметничког сарадника Јелене Ивановић, као и студент хармонике Никола Лазаревић.

Министар просвете посетио Факултет инжењерских наука

21. мај

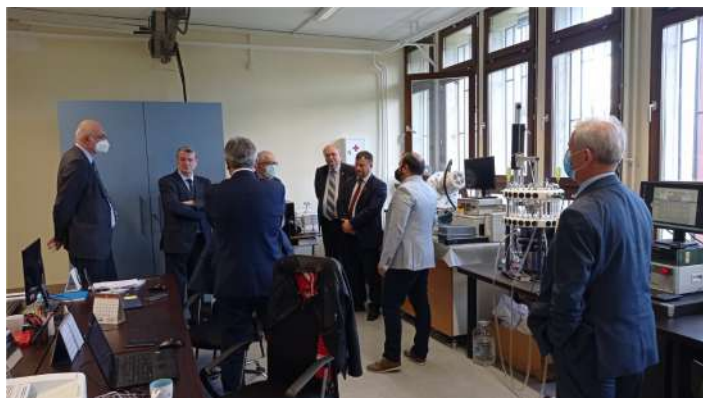
Поводом обележавања крсне славе и 45 година од оснивања Универзитета – у Крагујевцу је боравио министар просвете, науке и технолошког развоја Бранко Ружић. Посету Крагујевцу министар Ружић завршио је обиласком Факултета инжењерских наука, где се током разговора са руководством Факултета упознао са радом, оствареним резултатима у протеклом периоду, али и потребама Факултета, имајући у виду да континуирани пораст броја студената последњих неколико година захтева и одговарајућа улагања у инфраструктуру. Гост Факултета инжењерских наука том приликом био је и градоначелник Крагујевца са сарадницима. Као илустрација улагања у опремање лабораторија најсавременијом опремом, гостима је презентована Лабораторија за колаборативну роботiku и ергономију (која је у формирању). Ова лабораторија је од суштинске важности за развој Факултета и индустрије у целини, имајући у виду да су колаборативни роботи свеприсутни у радним процесима великог броја компанија. Значајан допринос опремању ове лабораторије дао је Фонд за иновациону делатност Републике Србије, финансирањем пројекта из Програма сарадње науке и привреде.

Председник САНУ и ректори посетили Факултет инжењерских наука

21. мај

Председник Српске академије наука и уметности академик Владимир Костић и секретар САНУ академик Зоран Кнежевић заједно су са проф. др Ненадом Филипковићем и ректорима других универзитета у Србији посетили Факултет инжењерских наука. Уважени гости су боравили у Крагујевцу поводом обележавања крсне славе и 45 година од оснивања Универзитета у Крагујевцу. На Факултету инжењерских наука гости су посетили Лабораторију за биоинжењеринг – BioIngLab, која је настала је 2019. године. Мултидисциплинарни приступ ове лабораторије има за циљ да спроводи истраживања и едукацију у више научних поља. Лабораторија се бави ћелијском и молекуларном биологијом, ткивним инжењерингом, израдом и испитивањима нових нано-биоматеријала, electrospinning нанотехнологијом, 3D штампањем ткива и Lab-on-chip микрофлуидним системима. Лабораторија функционише по највишим лабораторијским стандардима и поседује најмодернију опрему за испитивања и дијагностику. Ускоро ће у оквиру ове лабораторије бити покренута и лабораторија за PCR дијагностику SARS-COV-2 корона вируса, финансирана од стране Владе Републике Србије.

10. година постојања Универзитетске галерије

1. март

Универзитетска галерија Универзитета у Крагујевцу отворена је у септембру 2010. године изложбом Николе Гвозденовића Гвозда. Током свог постојања Галерија је оживела простор Универзитетске библиотеке и оплеменила културно-уметнички живот Универзитета у Крагујевцу и града Крагујевца. Поштујући мере које су због пандемије вируса корона важиле за територију града Крагујевца, јубилеј Универзитетске галерије обележен је пригодним филмом који је шири аудиторијум подсетио на богате активности овог јединственог простора у протеклим годинама. Материјал представљен у филму обухвата све што се током деценије постојања организовало у простору Галерије: изложбе, концерте, књижевне вечери, научне скупове и промоције. О раду и значају Галерије говорили су: управник Универзитетске галерије Весна Абадић, ректор Универзитета у Крагујевцу проф. др Ненад Филиповић, први председник Уметничког савета мр Сретко Дивљан, председник Савета за музичку и сценску уметност Виолета Шаренац, члан Савета за књижевност и науку проф. др Душан Живковић и Стефан

Адамовић, руководилац пројекта Дани културе студената Филолошко-уметничког факултета. У току 10 година постојања у Универзитетској галерији одржани су: 61 изложба, 104 концерта и 32 тематске вечери. Овај простор представља спој различитих уметности: ликовне, примењене, музичке и књижевне уметности и по томе је препознатљив, дајући посебан печат академском животу у нашем граду.

Студенти Факултета техничких наука у Чачку ће стицати додатна знања о вештачкој интелигенцији

Факултет техничких наука у Чачку је први факултет који ће, у сарадњи са Huawei ICT Академијом, у редован програм укључити предавања о вештачкој интелигенцији, што ће омогућити да 90 студената буде у току са новим трендовима и изумима. Компанија Huawei Technologies и Факултет техничких наука у Чачку почели су заједнички пројекат акредитованих, информационих и телекомуникационих курсева. Ова сарадња је део стратешког договора између Универзитета у Крагујевцу и једне од највећих технолошких фирми у

свету од 2018. године. Генерални директор компаније Huawei Technologies у Србији Chen Chen састао се са градоначелником Чачка Милуном Тодоровићем, проректором Универзитета у Крагујевцу проф. др Драганом Ђурчићем, деканом Факултета техничких наука проф. Данијелом Милошевић и професорима Факултета. Представници компаније Huawei, овом приликом, посетили су Научно технолошки парк у Чачку. Chen Chen је истакао да је програм развијен за карактеризацију урбане мобилности посебно занимљив компанији Huawei, која је усредсређена на аналитику података из бежичних комуникационих мрежа.

„Наставићемо да укључујемо своје ресурсе у образовање на Факултету техничких наука у Чачку. Huawei је у почетку тежио да подржи студенте и образовање, уз подршку такозваних SEED-s, студијских путовања у Кину. Међутим, модули за обуку HAINA споразума, који ће ускоро бити представљени, увешће студенте у најсавременије азијске технологије и обезбедиће им материјал који је прилагођен потребама тржишта”, истакао је Chen Chen. Према речима декана Факултета проф. др Данијеле Милошевић, партнерство са Huawei ICT Академијом омогућило је да, до сада, три наставника буду сертификована у области вештачке интелигенције и машинског учења, тако да материјале које су они користили на Академији могу да примене у оквиру предмета које реализују. „Студенти четврте године на предмету Складишта података и откривање знања већ су у прилици да уче директно из материјала који су власништво Huawei Академије и подразумевају најновија иновативна решења за примену вештачке интелигенције. Huawei ICT Академија сада омогућава, како студентима, тако и наставницима, да бесплатно похађају курсеве по избору и тиме стекну сертификате који представљају и декларишу додатно знање које је корисно за индустрију и за њихово запошљавање”, истакла је проф. Милошевић. Више од 90 студената имаће прилику да учи о новим могућностима на пољу Big Data технологије и вештачке интелигенције, који су у вези са следећом генерацијом уређаја за мрежу и 5G технологијом. Компанија пружа обуку професорима о HAINA темама на универзитету, као и о алатима неопходним за стицање практичног знања поред образовних материјала, док је образовна институција на себе преузела инфраструктуру и одржавање.

Ректорски колегијум Универзитета у Крагујевцу посетио Факултет педагошких наука у Јагодини, ОШ Бошко Ђурчић и предузеће RALEX

4. март

Радна посета Јагодини почела је састанком на Факултету педагошких наука, коме су присуствовали ректор Универзитета у Крагујевцу проф. др Ненад Филиповић, проректор за координацију послова факултета чије је седиште ван седишта Универзитета проф. др Драган Ђурчић, проректор за науку проф. др Весна Ранковић, проректор за наставу и студентска питања проф. др Владимир Ранковић, као и руководство Факултета. Сумирани су досадашњи резултати рада Факултета и најављени пословни планови и приоритети у будућем периоду. Током своје посете Јагодини, Ректорски колегијум Универзитета у Крагујевцу посетио је и Основну школу *Бошко Ђурчић*, будући да студенти четврте године Факултета педагошких наука, смер Учитељ, део својих активности реализују у просторијама ове основне школе. У наставку радне посете, делегација Универзитета упознала се са радом и развојним потенцијалом предузећа за израду челичних конструкција RALEX, које остварује изузетне резултате у области израде челичних конструкција, а успешно послује и на пољу маркетиншких конструкција и реклама.

Посета Извршног одбора САНУ Универзитету у Крагујевцу и Центру за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Крагујевцу

18. март

Дописни члан и управник Центра САНУ Милош Ђуран и академик Иван Гутман, заједно са руководством Универзитета у Крагујевцу примили су на Универзитету у Крагујевцу чланове Извршног одбора САНУ. Извршни одбор САНУ, у саставу: академик Владимир Костић, председник, академик Зоран Поповић, потпредседник, академик Зоран Кнежевић, генерални секретар, академик Стеван Пилиповић, председник Огранка САНУ у Новом Саду, академик Милорад Митковић, в. д. председника Огранка САНУ у Нишу и др Бојан Бугарчић, управник послова посетили су Центар за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Крагујевцу у Ректорату Универзитета у Крагујевцу. У име Универзитета у Крагујевцу састанку су присуствовали: проф. др Ненад Филиповић, ректор, проф. др Владимир Ранковић, проректор за наставу и студентска питања, проф. др Весна Ранковић, проректор за научноистраживачки рад, проф. др Драган Ђурчић, проректор за координацију послова факултета чије је седиште ван

седишта Универзитета у Крагујевцу и Марко Лукић, генерални секретар. Повод посете је обострана жеља оснивача Центра, САНУ и Универзитета у Крагујевцу да се унапреди рад Центра за научноистраживачки рад, нарочито подстицањем разноврсних програма развоја научних области које се не проучавају на Универзитету у Крагујевцу, као и да се створе услови за прерастање Центра у Огранак САНУ. Чланови ИО САНУ посетили су просторије Центра у Легату Николе Коке Јанковића, које су опремљене заједничким средствима САНУ и Универзитета у Крагујевцу и обишли су изложбenu поставку Легата.

Одржан састанак добродошлице за студенте на размени у оквиру Еразмус+ програма мобилности

4. март

У Ректорату Универзитета у Крагујевцу одржан је састанак добродошлице за студенте са партнерских институција, који ће у оквиру Еразмус+ програма мобилности, у току летњег семестра академске 2020/21. године, похађати наставу и реализовати стручну праксу на факултетима Универзитета у Крагујевцу. Дванаест студената са партнерских универзитета из Румуније, Пољске, Бугарске, Естоније, Турске, Босне и Херцеговине и Шпаније похађаће наставу и реализовати студентску праксу на Економском, Филолошко-уметничком, Природно-математичком, Правном, Факултету педагошких наука у Јагодини и на Агрономском факултету у Чачку, у току летњег семестра академске 2020/2021. године. Студентима на размени добродошлицу на Универзитет у Крагујевцу пожелели су представници Одељења за међународну сарадњу и праћење реализације пројеката Универзитета у Крагујевцу. Након састанка студенти су обишли Универзитетску библиотеку, Универзитетску галерију, Легат Николе Коке Јанковића, као и културно-историјске знаменитости града Крагујевца, где су се кроз причу студенти ближе упознали са историјом и културом овог дела Србије.

Нови студијски програм *Инжењерство заштите животне средине*

4. март

На 56. електронској седници Комисије за акредитацију и проверу квалитета Републике Србије донета је одлука о акредитацији студијског програма основних академских студија *Инжењерство заштите животне средине*. У питању је заједнички студијски програм Факултета инжењерских наука и Природно-математичког факултета Универзитета у Крагујевцу. Трајање основних академских студија *Инжењерства заштите животне средине* је четири године. Акредитацијом је предвиђено 40 места за упис кандидата који се за упис на овај студијски програм могу пријављивати на Факултету инжењерских наука већ у првом (јунском) уписном року 2021. године. За упис на овај студијски програм полаже се исти пријемни испит из математике као за Машинско, Војноиндуријско и Урбано инжењерство.

Одевно инжењерство и дизајн – дуални студијски програм

Чачак је први град у Србији који ће, на иницијативу привреде, добити дуални студијски програм – *Одевно инжењерство и дизајн* на Факултету техничких наука. Прва генерација будућих струковних инжењера из области одевног инжењерства биће уписана ове године, а места ће бити за 40 студената, од којих ће 20 студирати по дуалном моделу образовања. Очекује се да ће ускоро бити завршена акредитација овог новог студијског програма који, иначе, траје три године. Републичка влада је дала подршку да се унапреди квалитет образовања у високом школству, односно, да се конкретни студијски програм предложи као даље унапређење резултата пројекта „Подршка у развоју и успостављању Националног модела дуалног образовања”. Како наводи др Наташа Гојгић, продекан за струковне студије, својим садржајем, овај програм обухвата инжењерске предмете и предмете примењеног дизајна за област модних одевних производа. Ово је резултат потребе привредних субјеката за примену савремених технологија, у првом реду, техничке припреме нових модних производа. Данас постоје услови да се у техничкој припреми ради уз подршку индустријских софтвера који у себи имају модуле и истовремено обухватају и инжењерска и знања из области дизајна, што ће, такође, бити заступљено и у наставним садржајима предмета. Након завршених студија, студенти стичу диплому и стручни назив – струковни инжењер технологије. Ови инжењери биће оспособљени за примену стечених знања за разраду идеја одевних производа, индустријско дизајнирање модних производа, уз употребу савремених софтвера и управљање процесом производње у свим фазама израде.

Мастер програм *Регенеративна медицина*

Циљ студијског програма *Регенеративна медицина* је образовање и оспособљавање студената за стручни и научни рад у области регенеративне медицине. Мастер академске студије *Регенеративна медицина* предвиђене су Еrasmus+ КА2 пројектом „Развој у области репродуктивне биологије и асистираних репродуктивних технологија и регенеративне медицине у Србији – АРТ-РЕМ пројекат”. У оквиру наведеног пројекта, а на основу Уговора о сарадњи између Универзитета у Београду, Универзитета у Новом Саду и Универзитета у Крагујевцу, предвиђено је да наставници и сарадници који су учесници пројекта учествују у заједничким мастер и специјалистичким програмима, који се у оквиру задатих пројектних активности изводе на три универзитета. Увођење новог студијског програма доприноси јачању интра-универзитетске и интер-универзитетске мреже, што је један од националних приоритета дефинисаних у Стратегији развоја образовања у Србији до 2020. године. Средствима АРТ-РЕМ Еrasmus+ пројекта купљена је опрема, која је на основу своје намене сврстана у три партије: рачуарска опрема, лабораторијске хемикалије и рачуарско-комуникациона опрема. Имајући у виду чињеницу да је студијски програм *Регенеративна медицина* јединствен у региону, наставници и сарадници Факултета медицинских наука Универзитета у Крагујевцу су 2018. године објавили уџбеник под називом *Увод у биологију матичних ћелија*, намењен будућим студентима поменутог програма, у циљу обезбеђивања адекватне литературе на српском језику, а која сублимира најновија сазнања из области матичних ћелија и нове терапијске приступе у оквиру регенеративне медицине. Овај мастер програм представља добру основу за даље усавршавање у некој од лабораторија за вантелесну оплодњу и репродуктивну биологију. Стечени ниво знања обезбеђује формираним стручњацима (мастер регенеративне медицине) његову бољу примену у пракси.

Универзитет у Крагујевцу на Међународној листи за рангирање универзитета RankPro

16. март

Међународна листа за рангирање универзитета RankPro је, на основу података предатих од стране Универзитета у Крагујевцу, а који се тичу академских достигнућа факултета у његовом саставу, као и самих наставника и студената, позиционирала Универзитет у Крагујевцу на 652. место на листи водећих светских универзитета и на 307. место на листи водећих универзитета у Европи.

Универзитет у Крагујевцу и Универзитет у Београду једини су универзитети из Србије који су ранжирани на овој листи.

Далибор Николић добио сертификат о завршеној обуци за Unreal Engine

8. март

У циљу подршке факултетима, тим Crater Training Центра развио је посебан Unreal Engine курс за професоре, а који им омогућава да стекну актуелно знање за предавање у области engine технологије. Crater Training Centar постао је део стратешких активности водеће компаније у области интерактивне и 3D engine технологије Epic Games компаније, са циљем унапређења образовања у области 3D engine технологије. Обе стране већ неко време препознају напоре образовних институција у Србији за увођењем нових студијских програма који обухватају интерактивне технологије. Настављајући тако активности и праксе којима повезује образовање и индустрију, Crater VFX Training Centar, у првој фази пројекта, окупио је око 30 професора који раде на факултетима и вишим школама, а који образују између 1000 и 1500 студената годишње. Међу њима се нашао и научни сарадник из Центра за биоинжењеринг на Факултету инжењерских наука Универзитета у Крагујевцу – Далибор Николић, који предаје на новом мастер програму *Развој компјутерских игара*, на предмету Софтверска окружења за развој компјутерских игара. Прва генерација овог мастер програма из области видео-игара у Србији имала је прилику да се у зимском семестру упозна са концептима и техникама развоја 3D видео-игара. Предавач Далибор Николић упознао је студенте са основним и напредним функцијама софтверског алата Unreal Engine, као и са његовим сервисима. Студенти су на Николићевим предавањима управо развили способност да разумеју и самостално дизајнирају савремене 3D видео-игре засноване на Unreal Engine основама, а у исто време развили способност да разумеју и програмирају у графичком скрип-језику Blueprints, развијеном за потребе Unreal Engine. Управо је циљ и био да студенти стекну знања и искуства самосталног развоја 3D видео-игара, а што је постигнуто залагањем и трудом Далибора Николића, сада званичног власника сертификата Train the trainers – Unreal Engine.

Проф. др Маја Анђелковић добитник Ђурђевданске награде

29. април

Одлуком скупштинске већине Града Крагујевца, редовни професор Филолошко-уметничког факултета Универзитета у Крагујевцу др Маја Анђелковић добитник је награде у области науке. Проф. др Маја Анђелковић проглашена је лауреатом годишње награде Града Крагујевца за објављена два тројезична монографска дела – превод са српскословенског дела Светог Саве Житије Светог Симеона и пропратне текстове. Традиционално уручење Ђурђевданских награда

одржало се на свечаној седници у Старој Скупштини, 6. маја 2021. године.

Проф. др Милан Станковић – уредник монографије у издању Springer-а

2. март

Почетком године из штампе се појавила монографија под називом *Teucrium Species: Biology and Applications*, у издању престижне издавачке куће Springer. Уредник овог издања је др Милан Станковић, ванредни професор Природно-математичког факултета. Професор Станковић је и аутор појединих поглавља у Монографији у којој су обрађене систематика, морфологија, екологија, фитохемија, као и сви аспекти примене врста рода *Teucrium*. Монографија окупља сараднички тим лабораторије за Ботанику и неколико лабораторија ПМФ-а, као и колеге из

иностранства, који више од једне деценије проучавају биологију и примену врста рода *Teucrium*. Поред њега, аутори поглавља су и следећи наставници и сарадници Факултета: проф. др Оливера Милошевић-Ђорђевић, проф. др Дарко Грујичић, доц. др Владимир Михаиловић, доц. др Олгица Стефановић, др Невена Михаиловић, др Милена Милутиновић, др Драгана Јаковљевић и Ненад Златић.

Драгутин Остојић добитник награде Математичког института САНУ за најбољи мастер рад из области рачунарства

22. мај

На конкурс Математичког института САНУ мастер рад Драгутина Остојића, студента мастер студија Информатике на Институту за математику и информатику Природно-математичког факултета у Крагујевцу, проглашен је за најбољи мастер рад из области рачунарства за 2021. годину. Ова престижна награда Математичког института Српске академије наука и уметности сваке се године додељује студентима за најбољи оригинални научноистраживачки рад, мастер рад или други писани рад из области рачунарства. Драгутин је прву награду освојио мастер радом под називом „Примена рекурентних неуронских мрежа у обради природних језика”, под менторством професора Татјане Стојановић, уз подршку професора Бранка Арсића, као и комисије коју су чинили професори информатике са Природно-математичког факултета у Крагујевцу – Милоша Ивановића и Вишње Симић. У раду је коришћена техника машинског превођења, која се базира на примени рекурентних мрежа и Encoder-Dekoder архитектуре. Софтвер развијен за машинско превођење са енглеског на српски језик показује добре карактеристике и при томе не захтева рачунаре високих перформанси, што отвара могућности за даља истраживања и практичну примену. За поређење развијеног модела коришћени су познати комерцијални машински преводиоци као што су Google, Yandex и Bing, при чему треба имати у виду да су њихови модели тренирани на знатно већим корпусима и сложенијој инфраструктури. Процес развоја машинског преводиоца за словенску групу језика прилично је комплексан задатак. Квалитет резултата добијених у овој мастер тези је препознат, а аутор рада је добио охрабрење да своја истраживања и унапређење модела настави и даље.

Рад Славка Раденковића објављен у најпрестижнијем хемијском часопису Angewante Chemie

15. април

Природа хемијске везе између Na и В у ањону натријум-борхидрида објашњена је у најновијем раду једног од најбољих хемијских часописа – Angewante Chemie International Edition (IF=12,959). Главни аутор овог рада је професор са Института за хемију – др Славко Раденковић.

Сарадња са организацијом Coursera.org – водећом светском платформом за онлајн учење

14. април

У циљу унапређења образовних могућности за студенте и запослене, Универзитет у Крагујевцу започео је сарадњу са организацијом Coursera.org – водећом светском платформом за онлајн учење. У оквиру програма сарадње, запосленима и студентима Универзитета доступан је основни програм учења који, између осталог, обухвата бесплатно похађање једног онлајн курса годишње, као и реализацију неограниченог броја менторисаних пројеката вођених

од стране експерата. Заинтересованим студентима и запосленима је на располагању више од 4000 курсева које реализују професори са водећих светских универзитета, као што су Yale, University of Michigan, University of Illinois, Princeton University, Stanford и др, као и експерти из компанија као што су Google, IBM, Microsoft итд.

Представници студената са факултета из Чачка на састанку са ректором

17. март

Ректор Универзитета у Крагујевцу проф. др Ненад Филиповић састао се у Ректорату Универзитета у Крагујевцу са представницима студената Факултета техничких наука и Агрономског факултета из Чачка. Представници студената су разговарали са ректором о подршци Универзитета у реализацији студентских активности планираних за наредни период. Договорено је да се традиционална Хуманитарна универзитетска недеља спорта, прилагођена актуелним пандемијским околностима, реализује у мају, а Сајам запошљавања, стипендија и пракси на Факултету техничких наука у Чачку, планиран је за октобар ове године. Једна од тема била је планирање и реализација летњих пракси за студенте факултета Универзитета у Крагујевцу у 2022. години. Предлог се односио на успостављање организоване активности студентских парламената факултета – чланица Универзитета у Крагујевцу и привредника у

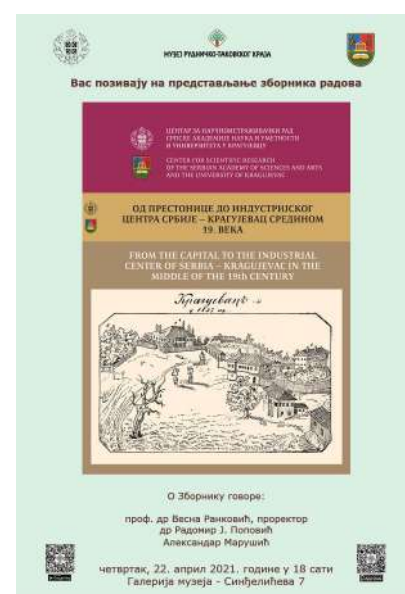

градовима западне и централне Србије, а уз подршку Универзитета у Крагујевцу. Ректор Филиповић је изразио спремност да Универзитет у Крагујевцу подржи предлоге студената и нагласио да је Универзитет потписао уговор са НАЛЕД-ом (Национална алијанса за локални економски развој) о реализацији студентских стручних пракси, чиме је, како је навео, омогућено да се успостави боља веза између факултета и привредника. Према речима ректора, крајњи циљ је школовање високо образованих кадрова за потребе српске привреде и индустрије. Тим представника студената из Чачка чинили су студенти Факултета техничких наука Урош Глишић, Милица Ђоковић и Срђан Илић и студент Агрономског факултета Јована Јованчевић.

Зборник *Од престонице до индустријског центра Србије – Крагујевац средином 19. века* промовисан у Музеју у Горњем Милановцу

22. април

У Музеју рудничко-таковског краја у Горњем Милановцу промовисан је историјски зборник Центра за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Крагујевцу. Центар за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Крагујевцу објавио је, у децембру 2020. године, зборник *Од престонице до индустријског центра Србије – Крагујевац средином 19. века*. Зборник садржи реферате са истоименог округлог стола одржаног 17. октобра 2019. године на Универзитету у Крагујевцу. Штампање зборника подржало је Министарство, просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије. Зборник је промовисан у Галерији Музеја рудничко-таковског краја у Горњем Милановцу, у склопу обележавања Дана општине Горњи Милановац и годишњице подизања Другог српског устанка у Такову. На промоцији је, у име издавача, говорила проф. др Весна Ранковић, проректор за научноистраживачки рад Универзитета у Крагујевцу и члан Стручног научног већа Центра. О садржају зборника говорила је др Александра Вулетић, виши научни сарадник Историјског института из Београда, један од учесника округлог стола. Александар Марушић, виши кустос историчар, директор Музеја, изнео је садржај свог реферата објављеног у Зборнику, који се односи на историографске податке о Горњој Црнући у време док је била престоница Милошеве Србије. Уводну реч дала је Мирјана Глишовић, виши библиотекар, осврћући се на ток организације скупа и сарадњу Музеја са Центром за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Крагујевцу.

Промовисана књига *Хемијске приче из царства биљака*

19. мај

Књига *Хемијске приче из царства биљака*, чији су аутори академик Иван Гутман, проф. др Горица Ђелић и академик Владимир Стевановић, промовисана је у Свечаној сали Универзитета у Крагујевцу. Центар за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Крагујевцу објавио је половином 2020. године научно-популарну књигу *Хемијске приче из царства биљака*, у којој је представљено велико хемијско богатство које се крије у биљкама и начини на које савремена хемија омогућава да разумемо и применимо многе појаве из биљног царства. Присутне је, у име издавача књиге, поздравио дописни члан САНУ Милош Ђуран, управник Центра. На промоцији су учествовали аутори: академик Иван Гутман, професор емеритус Универзитета у Крагујевцу, проф. др Горица Ђелић (Институт за биологију и екологију, ПМФ, Крагујевац) и академик Владимир Стевановић (секретар Одељења хемијских и биолошких наука САНУ). Они су говорили о представљеним биљкама у књизи, које углавном расту на нашим пољима, ливадама и шумама, а које су својеврсне хемијске фабрике, јер производе најразличитије хемикалије које могу бити корисне или штетне по човека.

Сарадња Економског факултета и компаније Siemens Mobility d.o.o.

17. март

Потписан је Споразум о сарадњи између Економског факултета Универзитета у Крагујевцу и компаније Siemens Mobility d.o.o. Споразум о сарадњи потписали су декан Економског факултета Универзитета у Крагујевцу проф. др Петар Веселиновић и финансијски директор компаније Siemens Mobility d.o.o. Биљана Благојевић. Сарадња између уговорних страна биће реализована кроз: приступ талентима, студентске праксе, гостујућа предавања, образовне програме, заједничке организације догађаја, истраживачко-развојне и иновационе пројекте и унапређење инфраструктуре, научноистраживачких активности и квалитета студија на Економском факултету Универзитета у Крагујевцу и рада компаније Siemens Mobility d.o.o. Циљ Споразума је повезивање институција високог образовања и реалног сектора у сврху унапређења науке, иновација и технолошког развоја, кроз спровођење конкретних активности које имају образовну, примењену и развојну димензију.

Стручни скуп *Изазови образовног система у условима пандемије*

27. март

На Економском факултету Универзитета у Крагујевцу одржан је стручни скуп који је био намењен наставницима основних и средњих школа у Републици Србији, а одобрен је од стране Завода за унапређење образовања и васпитања Републике Србије. Након успешно реализованог скупа, сви учесницима су додељени сертификати о учешћу. Циљ симпозијума био је унапређивање наставно-образовног процеса у основним и средњим школама у условима пандемије, кроз унапређивање знања и вештина наставника. На скупу је учествовало 43 наставника из гимназија, средњих стручних и основних школа из Крагујевца, Пожаревца, Велике Планае, Смедеревске Паланке, Тополе, Аранђеловца, Јагодине и Раче.

Одржан јубиларни XX научни скуп *Институционалне промене као детерминанта привредног развоја Републике Србије*

9. април

На Економском факултету Универзитета у Крагујевцу одржан је јубиларни XX научни скуп у организацији Савеза економиста Србије и Економског факултета Универзитета у Крагујевцу. Научни скуп је одржан уз поштовање свих епидемиолошких мера и уз присуство професора и истраживача са Економског факултета Универзитета у Београду, Економског факултета Универзитета у Нишу, Економског факултета Универзитета у Крагујевцу, Научног друштва економиста Србије, али и бројних гостију из реалног и финансијског сектора и Студентског парламента. Научном скупу су присуствовали и челници града Крагујевца: господин Мирослав Петрашиновић, председник Скупштине града Крагујевца и господин Зоран Младеновић, потпредседник Скупштине града Крагујевца. Научни скуп је отворио и њиме председавао декан Економског факултета Универзитета у Крагујевцу проф. др Петар Веселиновић. На научном скупу је презентован 21 научни рад, од којих су четири научна рада била у форми уводних реферата. Посебан акценат стављен је на неопходност побољшања институција и одговорнијег односа према њима од стране свих политичких и економских актера, у складу са принципом владавине права.

Такође, истакнуто је да је неразвијеност институционалног амбијента, у оквиру ког су се одвијале економске активности, један од кључних узрока економског заостајања Републике Србије и повећавања сиромаштва, не само у односу на развијене, већ и на мање развијене земље у транзицији. Сви радови који су презентирани на овом научном скупу биће публиковани у Зборнику радова и тако стављени на увид стручној јавности и носиоцима економске политике, а што ће имати, како научне, тако и практичне импликације за креирање и јачање институционалних решења у наредном периоду.

Свечана промоција и додела диплома за студенте основних академских студија

16. април

Економски факултет Универзитета у Крагујевцу организовао је Свечану промоцију и доделу диплома за студенте основних академских студија генерације 2015, који су завршне (дипломске) радове одбранили у периоду од 16. марта 2019. до 28. фебруара 2021. године. Свечаност је, уз поштовање свих епидемиолошких мера, одржана у амфитеатру „Проф. др Илија Росић”, а додели диплома присуствовао је и члан Градског већа за привреду града Крагујевца господин Радомир Ерић.

Универзитет у Крагујевцу посетио оснивач Фонда Милеве Попиводе

28. април

Ректор Универзитета у Крагујевцу проф. др Ненад Филиповић састао се са господином Александром Попиводом, иницијатором идеје о оснивању *Фонда Милеве Попиводе* у сарадњи са Универзитетом у Крагујевцу. Реч је о Фонду који је у току 2020. године формиран на захтев и чији је донатор Крагујевчанин Александар Попиводе, син Милеве Попиводе, који већ 20 година живи и ради у Сједињеним Америчким Државама. У жељи да сачува успомену на своју мајку, која је била професор српског језика и књижевности, а која је свој радни век провела као кустос Спомен-парка *Крагујевачки октобар*, изразио је жељу да стипендира студента IV године студијског програма Српски језик и књижевност на Универзитету у Крагујевцу. Посвећеност професији коју је Милева Попиводе изузетно волела, обележила је њен живот и тиме инспирисала породицу да оснује фонд који ће носити њено име. Идеја оснивача била је да лауреати буду талентовани млади људи са посебном породичном и материјалном ситуацијом, како би им додељена стипендија олакшала услове за стицање потребних академских вештина и како би лакше дошли до циља и завршетка студија. Овогодишња стипендија додељена је у оквиру Светосавске академије Универзитета у Крагујевцу Тамари Минић, студенту IV године основних академских студија на студијама Српског језика и књижевности на Филолошко-уметничком факултету Универзитета у Крагујевцу, са оствареном просечном оценом током студија 9,69. Универзитет у Крагујевцу и породица Попиводе надају се наставку успешне сарадње и у будућности.

Одржане Априлске радионице Центра за развој каријере

7. мај

Априлске радионице одржане су и ове године у онлајн формату, а посетило их је преко 650 учесника. И ове године Центар за развој каријере и саветовање студената организовао је током априла месеца за студенте и дипломце Универзитета у Крагујевцу традиционалне, 8. по реду, *Априлске радионице* – низ едукативних радионица и презентација на теме од значаја за каријерни развој студената и дипломаца. Полазници радионица имали су прилику да од гостујућих предавача – сарадника Центра за развој каријере – представника привреде и HR сектора најзначајнијих компанија у региону и психолога и запослених у консалтинг агенцијама и центрима за пословну едукацију и саветовање, чују најзначајније информације о знањима и компетенцијама које су данас очекиване у савременом пословном свету. На радионицама је било речи о писању CV-ја и мотивационог писма, управљању стресом, онлајн маркетингу и личном бренду, стицању практичног искуства, повратним информацијама, интервјуу са послодавцем, јавном наступу, lean startup методологији, вештинама академског писања, искуствима са Еразмус+ програма мобилности и значају импровизације за јавни наступ.

Студентска креативна радионица *Акцелератор – Крагујевац* и панел *Арсенал – индустријско наслеђе*

14. мај

У Ректорату Универзитета у Крагујевцу одржан је радни састанак поводом важних догађаја везаних за пројекат ревитализације комплекса Кнежев арсенал, а на тему догађаја *Арсенал – индустријско наслеђе*. Састанку су присуствовали ректор Универзитета у Крагујевцу проф. др Ненад Филиповић, проф. др Јелена Атанасијевић, продекан за уметност на Филолошко-уметничком факултету и Борис Ковачевић, помоћник градоначелника за међународну сарадњу. Универзитет у Крагујевцу у сарадњи са Филолошко-уметничким факултетом и Архитектонским факултетом Универзитета у Београду, уз подршку Града Крагујевца, организовали су два догађаја на поменутој тему. Студентска креативна радионица *Акцелератор – Крагујевац* одржана је 19. маја у 12 часова на Економском факултету у Крагујевцу; Панел *Арсенал – индустријско наслеђе* одржао се 20. маја у Свечаној сали Ректората. Ментори – координатори су били: проф. др Јелена В. Атанасијевић, проф. др ум Ивана Павловић, проф. мр Сања Дрвеница и проф. Видан Папић – Филолошко-уметнички факултет Универзитета у Крагујевцу и проф. Иван Рашковић, доц. др Ратка Чолић – Архитектонски факултет Универзитета у Београду. Учествовали су студенти са основних (Филолошко-уметнички факултет Универзитета у Крагујевцу) и мастер академских студија (Архитектонски факултет Универзитета у Београду).

140 студената Универзитета у Крагујевцу – добитници стипендије Фонда за младе таленте за студије у Републици Србији

12. мај

Међу добитницима стипендије Доситеја налази се 140 студената Универзитета у Крагујевцу – 106 студената завршних година основних академских студија и 34 студента завршних година мастер академских студија. Међу стипендистима за завршну годину основних студија налазе се студенти свих 12 факултета нашег Универзитета, а највећи број стипендија додељен је студентима Факултета медицинских наука и Економског факултета. Међу стипендистима за завршну годину мастер академских студија налазе се студенти следећих 8 факултета: Економског, Правног, Филолошко-уметничког, Факултета инжењерских наука, Природно-математичког факултета, Факултета техничких наука, Факултета педагошких наука у Јагодини и Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи.

Одржан научни скуп 80 година од избијања Другог светског рата на простору Југославије и страдања града Крагујевца: Нови помаци или ревизије историје

25. мај

Центар за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Крагујевцу, у сарадњи са Институтом за новију историју Србије, организовао је научни скуп *80 година од избијања Другог светског рата на простору Југославије и страдања града Крагујевца: Нови помаци или ревизије историје*. Осамдесет година од почетка рата на простору Југославије и крагујевачког страдања, што представља један од најдраматичнијих догађања у националној историји двадесетог века, повод је да се окупе историчари који би представили нове помаке у истраживањима, анализама и интерпретацијама. Двадесетак историчара и теоретичара из Београда (из Института за новију историју Србије, Института за савремену историју, Института за стратешка истраживања, Филозофског факултета), из Крагујевца (из Завода за заштиту споменика културе и истраживачи) и Горњег Милановца (из Музеја рудничко-таковског краја) бавили су се темама ревизионизма, геноцида и културе сећања, оценама узрока и последица Другог светског рата и последица окупације, као и темама које реферишу на међународни контекст. Оцена учесника скупа је да је тема Другог светског рата и даље веома жива, у националном, регионалном и међународном контексту, као и да је значајан утицај ове теме на културно-просветно наслеђе. Задатак историчара је не само да трагају за новим чињеницама и историјским фактима, већ и да критикују покушаје идеолошке и политичке злоупотребе анализа догађаја из Другог светског рата у Србији и у Европи уопште у контексту вишеслојног грађанског рата, како оне не би биле предмет подела у сукоба међу људима, већ дијалога и сарадње. На отварању скупа говорили су: дописни члан Милош Ђуран, управник Центра, проф. др Ненад Филиповић, ректор, мр Миљан Бјелетић, градски већник за културу и др Миле Бјелајац, директор Института за новију историју Србије. У уметничком делу програма наступиле су проф. Марина Трајковић – Бицовски, сопран и проф. Сања Вукосављевић – Миленић, пијанисткиња, које су извеле дела композитора који су се бавили ратним темама: Војне Нешић, Милоја Милојевића и Милана Пребанде. Учесници скупа обишли су Спомен парк *Крагујевачки октобар*, гробнице и споменике, као и сталну музејску поставку која се односи на крагујевачку трагедију.

Дан отворених лабораторија – онлајн

27. мај

Универзитет у Крагујевцу реализовао је онлајн пројекат *Дан отворених лабораторија*. Научници са Природно-математичког факултета и Факултета инжењерских наука извели су експерименте из области екологије и информационих технологија. Пројекат је финансијски подржао Центар за промоцију науке. Научници са Факултета инжењерских наука и Природно-математичког факултета Универзитета у Крагујевцу представили су експерименте у оквиру две радионице – експеримент *Дигитално топло хладно* укључује демонстрацију рада термалне камере и њену примену у детекцији пожара и *Еко акваријум*.

Гледаоци су имали прилику да у три формирана акваријума посматрају мерење основних физичко-хемијских параметара воде, да открију који организми насељавају чисте, али и загађене водене екосистеме и да се упознају са акваријумом. Током извођења експеримената учесници су могли путем коментара да поставе питања научницима у вези са експериментима. Универзитет у Крагујевцу кроз пројекат *Дан отворених лабораторија – онлајн* има за циљ популаризацију науке и развијање истраживачког духа код младих. Представљањем научних експеримената помоћу савремених канала комуникације, Универзитет у Крагујевцу настоји да науку учини доступном деци, ђацима, студентима, али и широј јавности.

Гостовање академика и књижевника Горана Петровића

28. мај

У организацији Центра за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Крагујевцу, у оквиру програма *Сусрети са ствараоцима*, у Универзитетској галерији гостовао је академик Горан Петровић, књижевник. У оквиру програма *Сусрети са ствараоцима*, академик Горан Петровић је, у разговору са проф. др Чаславом Николићем, осветлио неколико важних аспеката поетике свог књижевног стваралаштва. Говорио је о свом поимању писања, о томе како се реконструише језик и културни хоризонт епохе, у чему савремени писци препознају важност хришћанских симболичких представа, какве ефекте остварује иронијско уоквирење фикционих визија, како се и зашто у његовом делу успоставља димензија фантазмагоричног, зашто је у наративном смислу архитектура занимљива писцима, како процес читања наставља имагинативне могућности литературе...

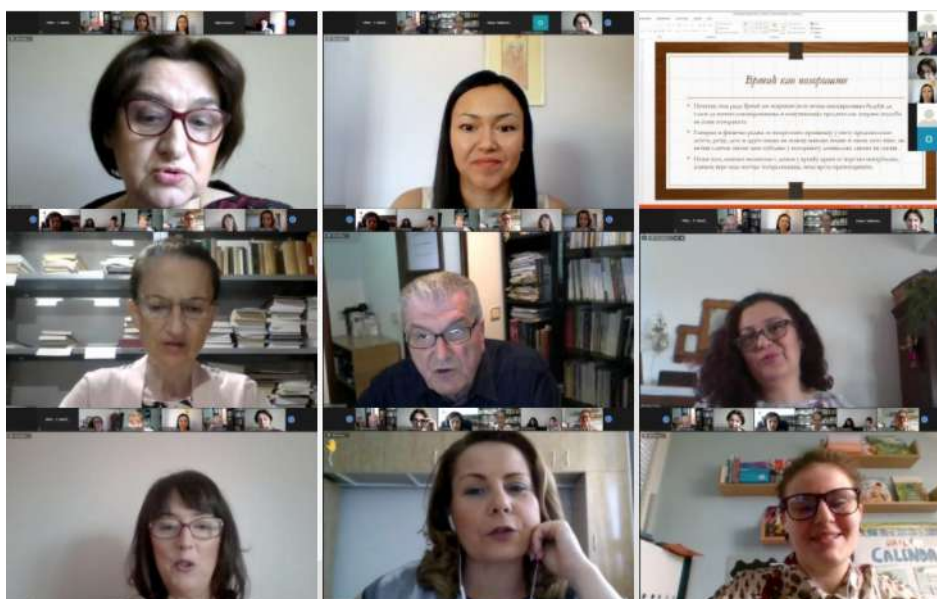
Током трибине, академик Горан Петровић прочитао је приче из циклуса *Приче о мерама*. Уводну реч на трибини дао је академик Милош Ђуран, управник Центра. Овом значајном научном и културном догађају су, поред бројних студената српског језика и књижевности, наставника и сарадника Филолошко-уметничког факултета, присуствовали људи из културног и јавног живота града.

Одржан 7. научни скуп *Књижевност за децу у науци и настави*

15. мај

Скуп се одвијао путем онлајн платформе, а након пленарних излагања уследила је дискусија о снимцима излагања које су учесници могли да погледају на страници посвећеној скупу. Пленарна излагања на самом почетку доносе анализу методичког аспекта рада Јована Љуштановића, доприноса Радоја Симића проучавању књижевности за децу, као и анализу школских песама Душка Трифуновића. Седми по реду, бијенални научни скуп *Књижевност за децу у науци и настави* имао је 42 пријављена учесника из земље и региона. Међу учесницима је и пет учесника из Црне Горе, као и један учесник из Бугарске.

Хуманитарне акције студената Факултета педагошких наука у Јагодини

Студенти Факултета педагошких наука у Јагодини организовали су хуманитарну акцију прикупљања новчаних средстава за помоћ дечаку Вукану Мијушковићу, који је на порођају рођен без кисеоника и без срчане радње. На спортским теренима у насељу Стрелиште, студенти су организовали низ интересантних игрица и ликовних активности за децу свих узраста, као и турнире у баскету и малом фудбалу.

КОНКУРСИ

- 1. јул. • Хоризонт 2020 – Training and Education on High Performance Computing
- 22. септембар. • Хоризонт Европа – EIC Transition Challenges 2021
- 22. септембар. • Хоризонт Европа – EIC Transition Open 2021
- 31. август. • Хоризонт Европа – ERC ADVANCED GRANT
- 22. септембар. • Хоризонт Европа – EIC Transition Challenges 2021
- 22. септембар. • Хоризонт Европа – EIC Transition Open 2021
- 31. август. • Хоризонт Европа – ERC ADVANCED GRANT
- 15. септембар. • MART4ALL пројекат за финансијску подршку трећим лицима – Focused Technology Transfer Experiments (FTTE)
- 15. јул. • Међународни пројекти AUF-a COVID-19.2
- 22. септембар. • Хоризонт Европа – Energy Harvesting and Storage Technologies (EIC Transition Challenges 2021)
- 6. октобар. • Хоризонт Европа – EIC Accelerator Open 2021
- 31. октобар. • СЕЕPUS мрежне мобилности за 2021/22. годину
- 5. јул. • Програм грантова за социјална и бихевиорална истраживања Vaccine Acceptance & Demand
- 12. октобар. • Хоризонт Европа – MSCA Postdoctoral Fellowships 2021
- 16. новембар. • Хоризонт Европа – MSCA Doctoral Networks 2021
- 5. октобар. • Хоризонт Европа – Twinning Western Balkans Special
- 7. октобар. • Хоризонт Европа – European Researchers' Night 2022–2023
- 21. септембар. • Хоризонт Европа – Health impacts of climate change, costs and benefits of action and inaction
- 21. септембар. • Хоризонт Европа – Green pharmaceuticals
- 5. октобар 2021. / • Хоризонт Европа – Teaming for Excellence
- 8. септембар 2022.
- 18. јануар 2022. • Хоризонт Европа – Twinning
- 21. септембар. • Хоризонт Европа – Data-driven decision-support tools for better health care delivery and policy-making with a focus on cancer
- 21. септембар. • Хоризонт Европа – Clinical validation of artificial intelligence (AI) solutions for treatment and care
- 15. март 2022. • Хоризонт Европа – ERA Chairs

